

20

ԲԱՐԱ

Մանգումի Էփեսոս

20

ԲԱՐԱ

Հազարամեկ հեր կիսն չըգար :

Գալարատա , Ազապ-գաբուսուստա ,
Չեղմե մեյտանընտա , Ֆուրուսուս գաբ-
ընտա 298 ճիւմիւրու Մանգումի
Էփեսոս մարպաասընտա :

مطبعة واداره خاتمه
جله ده چشمه ميدانده ۲۹۸ نومروى
محل مخصوص

نظرة افكار
صاحب امتياز
قربت انوسيان

17.0 ԱՂԸՍԹՈՍ 27

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻՆԱԶ ԿԱՐՊԵՏ Յ . ՓԱՆՏՈՆԱՆ

17.0 ՄԱՌԷՍԻՐԷՄ 11

ՏԱՆԻԼԻՆԷ

ՍԵՂԱՄԼԵԴ

Տիւնքի Սեղամըդ Բեմի արևի
Համարիկէ ճամբանտէ ինքապաշ-
տարապա , Ինկիլթէրա վէ Ավսթ-
րիա սեփրիւնի վէ պաշ թէրճի-
մանյալը , վէ Եւրոպայի սեփրիւնի
մատամարտապա պիւնիւք քերթիւնի
վէ մախտուսու վէ պաշ թէրճի-
մանը , վէ Պանդը Օսմանի վէ ֆե-
նիւնը իտարէսի տիրէթօրալը ,
վէ Պանսա սեփարէթի աթաշէ
միլիթէրի վէ Բիւֆէգասը , վէ պա-
շ սեփարէթիւնտէ թափսիկէ իլէ
միլի 40 գատար սէյեսիյն վէ
Պանսան Տէրսատէթ վէքիւն հա-
ղըր պուլունմալարըյա իլթիֆաթը
Բատիլանիկէ մաղհար օլմուշար
տըր :

Կիրիտ վալի վէքիւն վէ ֆեվզէլտէ
Քոմանտանը տէվլ . Շաքիր բաշա հազ-
րէթ լէրիտէն հուզուրը սամի Սա-
տարէթէնահիկէ քէշիտէ գըլընսն
թէլէկարաֆըն սուրէթի տիր :

Դանտիւն միլթէսարըքըլը
վէքիւնթիւնտէն ալընան թէլէկ-
րաֆտա Ապտիւլէթիմ բաշա հազ-
րէթիւն , Մէնուգաշ գաղասը մէր-
քէղիկէ աղիմէթիւն , չիմտիքի հաշ-
տէ օրատա պուլունտուղու , վէ
գաղայի մէքըլընտէ մէվադըյի
միւնտէպէսիտէն ասքէր իգամէ-
սիլլէ թէլէմիկէ Էզնանը ումուսի-
կէնէ մուվաֆիադ օլմաւնտան
հաշի , Խրիսթիանալըն իղհար
իլթիւնթիւն ինքընտա իւզէրիկէ ,
Խալա մուհամմէթիւնի ֆամիլիտ-
իա ալթէթիւնի տախի թէլէպալիս օ-
լմուսուպ , պիւնէն ալէյի ասանիլի
մահալի ինտա իտիլիկի միւշա-
րիլէյիլն իշարաթը վադասըն-
տան միւսթէպան օլտուղու , վէ
Դանտիւն շէրիլլէ հալալիսիւն-
տէ տախի սիւքիւնէթ վէ ասանիլ
քէմալտէ պուլունտուղու իշար օ-
լունուպ , ատանըն ճիւնթը սանի-
քէսիտէ պիր կէօնա վուզուաթ
օլմատըղը մաարուգ տուր :

24 օգոստ 305

ՇԱՔԻՐ

«Մօնիթէօր» տէ օգոստուղունա
կէօրէ , Կիրիտտէն շայեանը տիգ-
աթ պիր հալատիս Էօգ տուր :

Գալարատա , Ազապ-գաբուսուստա ,
Չեղմե մեյտանընտա , Ֆուրուսուս գաբ-
ընտա 298 ճիւմիւրու Մանգումի
Էփեսոս մարպաասընտա :

40000 ասքէրէ պալիդ օլմադ-
օրան ատանըն ասաքիլի մուհամմ-
դէսի 35000 է պալիդ օլմադտա օ-
լունա , պաղսը Տէրսատէթ վէ
Սեղամիկէն իրտալ օլունտադ տըր-
ատաքիլի մէքըլընտէ միւշիլ Շաքիր
բաշա , ֆէրիդ ճէվաթ վէ Իպրա-
հիմ բաշալար վէ տիկէր Է ֆէրիդ ,
8 լիվա , 16 միւրալայ վէ 32 գա-
մաղամըն գոմանտանյալը թահ-
թընտա պուլունմադտա տըրլար :

Ասաքիլի մէքըլընտէ 24000 քի-
շիսի Հանտան , 6000 քիշիսի Բե-
մեա , 8000 ի Դանտիւնտա , վէ
2000 ի Նէաթօր իլէ Էրաթէթրա-
նա թադսիմ օլունմուշար տըր :

«Մէսուտ» վէ «Բատու» վաբօրը
Հիւմանիտալը վէ «Մէհմէտ Սե-
լիմ» ֆըրդաթիյնի Հիւմանիտալը
չըգան շարէնպիսի կիւնիւ Կիրիտէ
հարէթէթ իթմիլէր տիր :

Եալէրանը Շէհրիեարիտէն պիւն-
պաշը Շաքիր պէյ Էֆ , վէ պիր
հէյեթի թըպպիկէյի ասքէրիկէ
չըգան շարէնպիսի կիւնիւ Կիրիտէ
աղիմէթ իթմիլէր տիր :

Կիրիտի պաղը մահալլէրիտէն
պիր նէվ օրթմանըն հիւքիւմֆէր-
մա օլտուղու իշիտիլիլ տիր :

Տէվլ . Շաքիր բաշա հազրէթիւ-
նի , ասաքիլի Շահանէնի ատանըն
իլ թարաֆլարընա աղիմէթիւնի Է-
հալիկէ իսպար իշիւն , Էնի պիր
պէնանամէ տահա նէշը իթմիլտիր :

Կիրիտի աղալիկէթ թարաֆ-
տարլարը քեմալիլէն միւնհէգիմ
օլտուղլարը ճիւնթէթիւն , ատատա Էմ-
սիկէթ վէ ասանիլի կիւնտէն կիւ-
նէ թէգաղուր իթմիլիկէն «Է-
վանթ Հէրալտ» եաղեօր :

Իյրանտա Պուշիլիտէ գօլէրանըն
զուհուր իթմիլիկէ վէ 20 վէֆիկէթ
վուզու պուլունտուղու , վէ Բէրքիւք
ճիւլարընտա տախի պաղը գօլէրա
վուզուաթը օլտուղու «Մօնիթէօր»
տէ օգոստմուշ տուր :

Աթիւնտա չըգան «Ագրօրօլիս»
դոգէթիւն :

Ինկիլթի թէպաասընտան օլունա ,
Դատը քէօրտէ իգամէթ վէ Դալա-
թատա Մալթըղ սօգաղընտա պա-
գալըգ իլթմէքտէ պուլունմուշ օ-
լան Մ . Թօրթ Ֆիլէրի , չըգան շարէն-
պիսի կիւնիւ , ֆէրի քէօնիւնտէ ֆը-
րէնք մէքալըլընա կիտիպ , վէ քէն-
տի Էօլմիլլէրիկէ մախտուս օլանգա-
պըր մախտէնիկէ ինիպ , քէվօլլէր
իլէ նէֆիսիկէ թէլէֆ իթմիլ տիր .
րիվանթիկէ կէօրէ , միւնթէհիլիկէ
Դալաթատա Սանտըգըլար իշիւնտէ
4500 լիւրան սիկուրթանա գօյ-
մուշ օլտուղու տիւքքեանըն կէլէն-
տէ միւնթէրէգ օլմաղըյա , սի-
կուրթա գոմանտանյալը իլգամէ
իթմիլի տափանը զայպ իթմիլ օլ-
մաղ վէ անտէն պէրու տէ իշիկէն
ֆէնա կիթմէսի պուլ ինթիհարէ
վէսիլէ օլմուշ իմիլ :

Ինկիլթէրա իւմէրայի պահրիկէ-
սիւնտէն վիս աթիւրալ սըր Ֆիթիկէ
Հօքիլիկէ Էօնիւմիւղտէրի շարէն-
պիսի կիւնիւ «Սիւրբըյա» նամ
հարպ սեփիկէյիլէ շէհրիմիլէ կէ-
լէճէկիկէ «Էվանթ Հէրալտ» եա-
ղեօր :

«Սթանպուլըն» րիվանթիկէն
կէօրէ , կէլէն շարէնպիսի կիւնիւ
Դալաթատան կէլէքտէ օլան պիր
հանըմ , շէքէթիկէն 30 բարալը-
քանտիսթանա ալարադ , օրթատը-
նը տէլիլ վէ տիվարտան 3 սիւնք
ալալանդ բանտիսթանանըն իշիկէ
ալալարադ , պուլունտանի իլթիկէն
գարըն միւնթիլ շարէ օլմադ իւզ-
րէ Էնիլ իմիլ :

«Մօնիթէօր» ին մալիւմաթընա
նէգարէն , Տիւնուրը Ումուսիկէ
մէլիկի , պուլ քէրէ Էսիլ խաղիկէ
թահվիլաթը ասապընա միւսա-
կիտ պիր գարար իթա իթմիլ տիր-
չէյիլէ քի , թահվիլաթը մէքըլընտէ
գուրօնլարընըն 1882 սեպտ . Իպ-
թիտասընտա թաաթիլ օլունան
թէլտիկէթընա Էնիկէն միւղա-
չէրէթ օլունտադ տըր . շու գա-
տար քի , Էնիկէն թէլտիկէթա
միւղաչէրէթ օլունտանտա տէ-
կիլն , վատէլէրի հուլուլ իտէն գու-
րօնլար պէտէլաթը թէլտիկէ ի-
տիլմէնէճէր Էսիլ ,

Սարը Եարտէ Տանի սըթմաթը
զուհուր իթմիլիկէն «Մօնիթէօր»
եաղընտ :

«Սապահ» պէնանըն կէօրէ ,
մէքէթիկէ թըպպիկէյի միլթիկէ-
յիթար մուալլիմիկէնտէ ի-
ւզըն , մէք-

թէպի մէքըլընտէն նէլէթ իթմիլ
օլան տէօրթ Էֆէնտիկէն , ֆէն-
նը պալթարիկի թահիլ իշիւն ,
ան գարիպ Պանսանըն Ալթօր մէք-
թէպիկէ իլգամալընա պուլ քէրէ
իրատէյի Բատիլանի շէրէֆատըր
օլմուշ տուր :

Դաշսէրիտէ պիր դատըն , պիրի
Էրքէք վէ տիկէրի գըղ օլարադ
վէ կէօրիւսթիկէնտէն ալալը գա-
րընլարը Էէքաթիկէրէ մէրպուլթ
պուլունտարադ պիր վիճուտտէ Էրի
չօնուգ թէվիլա իթմիլ տիր քի ,
պիր վիճուտ իւզէրիկէն 2 պաշ ,
Է գօլ , վէ Է անադ վար իմիլ :

Չարէնպիսի կիւնիւ Սլմանտա-
տան պիւնիւք շարտա 3 զըթա
Դուր թօրու Թօրիանէյի ամիլէ-
կէ վիրուտ իթմիլ տիր :

Սիւրքէնի տէմիլ Էօլ սթաթիօնը-
նըն ամէլիկէնտէ ինչալիկէնտէն
թաաթիլիկէն մուսիպ օլան միւշ-
քիլաթըն տէրտէսթի թէսիլիկէն
պուլունտուղու , վէ Բուլէլի տէմիլ
Էօլարը միւտիլի Մ . Կրօնօյցըն
չիւքէթի մէքըլընտէ իլէ Տէվլէթի
Սլիկէ պէյնիկէն մէվուտ օլան
իթմիլաթը սանիլիկէնտէ տախի
թէվիկէնտէն մուաֆիադ օլմաղ
մէլմուլ իտուկի «Մօնիթէօր» տէ
օգոստմուշ տուր :

ԿԷՕՀԻՐՉԻԼԷ

Էնգայի նարիկէտէն օլտուղու
հալտէ , Էմիլի միւտաթաթա իւզու-
մը իսթիմալիկէ մէպիլ թաաֆիկէ
օլունտարադ կէօնիկէ կէօթիլիկէ
մէքտէ օլան կէօնիկէլէլէր հադ-
գընտա նէ սուրէթի մուամէլէ
իտիլմէսի լաղըմիլթիկէ , Բուսու-
մաթ Էմանէթի ճէլիկէսի ճանիպի-
տէն մադալը սամիլ Սատարէթ-
րէնահիտէն իսթիֆաթ օլունտաթը
իւզէրիկէ , քէյիկէթ , մադալը
Սատարէթուղմա իլէ Թօրիանէյի
ամիլէ միւշիլիկէլէլէ ճէլիկէսի ա-
րատընտա պիր մուսապէրէ , ալընան
ճէվապտէ , նիղամէն իտիլալի մէմ-
նու կէօնիկէլէ կիպի միւտաթաթ-
տա իսթիմալի լաղըմ օլան գը-
րաթ տը րօթաթըն ասապը թա-
րաֆընտան Տէրսատէթտէ Թօր-
իանէյի ամիլէ վէ թաշարալարա
Թօրիանէյի շիւպէսի պուլունտա-
նա մահալլէրէն հիւքիւմէթի մա-
հէլիկէնտէ թէվիկէ իտիլէրէք , ին-
տէլիկէնտէ լիւզուլը միգաթընըն
թէլմիլաթը գալվիկէ ալալըյա
էնգաղընտա իթաթը Էօլունտա
մուգատտէմա պիր նիղամալէ գա-
լէմէ ալընմը իտէ տէ , հէնու գմէվ-

զը ինքան է գոնուամատրդընտան, վէ կէօհէրչիլէ տալի շիմտիեէ գա- տար պարուծ կիպի կէրէք Տէր- սատէթճէ վէ կէրէք թաշարար- ճա թօրխանէ մարիֆէթիլէ էնգա- ճըլարա սաթըլմագտա օլմասըլա, տիեարը էնէպիեէտէն կէօհէրչի- լէ ճէլպիեէ գաթման լիւղուլ օլ- մատըլընտան պաշալա, զլօրաթ տը բօթմանը սաթի կէօհէրչիլէ կիպի շիշէլէրէ մէվղու օլտուղու վէ իւ- զէրլէրի եաթիթալը պուլունտուղու հալտէ, պարուլ Նիզամնամէսիլէ պունա միւթէֆէրլի թաշարիմթը մախսուսէ աշքեամընթէվֆիգան, Տէրսատէթտէ թօրխանէնին վէ վիլանթ վէ էլվիեէտէ մահալէ- ըրի հիւքիւմէթլէրինին Նէզարէթի թահթընտա թէէմինթաթը գալվիլ- նէ ախըլա էնգաճըլարա պէյ վէ ֆիրուլթ օլունմասընը ուսուլ իթթիլազը, վէ չու հալտէ տիեա- ըր էնէպիեէտէն Նէ վաթըմ վէ Նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլուն, գլօրաթ տը բօթման վէ էմալի էնգալի Նարինէ ճէլպ օլունուր իսէ, միւսատէրէ գըլընմասը տէրմիեան օլունմասընտան Նաշի, քէյֆիեթ մէճիլի վիլ քէլանէ լէտէլ հալալէ, սուրէթի ճէվալ, էնգալի Նարի- եէնին մէմալիքի ճահանէեէ տու- խուլի հազ գընտաթի մէմուլիեէ- թիւն մուհաֆազալըլա պէրապէր միւտալթաթա իսթիմալի լիւղու- մինա մէպի, էնգաճըլարըն գլօրաթ տը բօթման իլէ կէօհէրչիլէէ օլան իհթիեանթարընը թահթը թէէմի- Նաթտա օլարագ թէտարիք իլէ- մէլէրի միւքիլթա մահալ պը- րագ մանեանդը ճիհէթլէ, մուճի- պիլնէ իլթալի միւթթէզաթը թէ- ղէքըրլ օլունմուշ, վէ քէյֆիեթ թարաֆը սաթի հաղթթի Սատա- ըթթէնհալտէն պիլ իսթիլգան, ի- րատէյի Բատիշահի տաթի օլ մէր- քէզտէ շէրէֆիլթէալիլգ պուլ- ըուլարագ, թաթմիմէն վիլանթ իլէ էլվիեէյի միւթթագըլլէ միւ- թէսարըրթըլարընա վէ թըպպի- եէ Նէզարէթ վէ Բուսուլմաթ էմա- Նէթլէրինէ թալսիեէ վէ թէպլիլ իսթիլ իսթիլ տիլ :

Մաթպուլաթ իտարէյի պէհիլիե- սիստէն :

15 սէնէտէն զիեատէ ղէմանտէն պէրու, էնգալանէ իտարէ իթմէք- տէ օլան էնգաճըլարըն իսթիհանա գապուլլէրի հազգընտաթի միւ- սատտէյի մուլագ գաթման միւտտէ- թի իսթիմաթ պուլմուշ օլտուղու հալտէ, 21 յունվար 304 թարիլի իրատէյի ալիէ մուճիպիլնէ, պու- մագուլէ էնգաճըլար իլիւն եէնի- տէն պիլ մէօհէթ թալիլն օլու- Նարագ, իսթիհանալարընը իճրա- սընա տէվամ իսթիլմէքտէ իսէ տէ, պունտա կէօրիլէն սուլի իսթի- մալաթ ճիհէթիլլէ, մէօհէթի մէգ- քիլրէ, միւտտէթի մէտիտէ թէմ տիտ գըլընմանըլ, սէնէյի հալի- եէ սեպտ. 30 ընտա միւնգաղիեէ օլմասընա մէպի, թարիլի մէգ- քիլրտէն սօնրա թըպպիեէ մէք- թէպլէրինտէ էնգաճը տէրսլէրինի միւնթաղամէն կէօրմէմիլ օլան էն- գաճըլարըն հիշ պիլ սէրթիլթէ իլէ իսթիհանալարըն գապուլ օլունմա- եանդը ճաթիլիեէ Նէզարէթի ճէ- լիլիսիստէն թաթմիմէն վիլանթ վէ էլվիեէյի միւթթագըլլէնէ ի- շար պուլըլմուշ տուր :

Մինսա Այճընան վէ Պօղոս Մախու- եան թարաֆլարընտան 8 օգոստ. 305 թարիլիլէ Տէրսատէթ թիճարէթ մահքէմէսիլնէ թագտիմ օլունպի շի- քէթ մուգալլէսիլնէ իսթիլաթաթ տըր :

Ան աղըլթ օս 1889 թարիլիլ պիլր գըլթա շիքէթ մուգալլէսիլնէմէսի մուճիպիլնէ, պիլր թարաֆտան Պէ- շիկթաշտա եէնի մահալլէտէ մու- գիմ Մէհաթ էֆ. Այճընան վէ տի- կէթ թարաֆտան կէտիք բաշատա մուգիմ Պօղոս էֆ. Մախուեան պէյլիլնտէ Նագլիեէ գօմիսիօն- ճըլըլը իթմէք իւղրէ, պիլր շիքէթ աղտ իթմիլլէր տիլ :

Շիրքէթի մէքըրլէնին միւտ- տէթի 5 սէնէ օլուլ, ան աղըլ- թ օս 1889 թարիլիլնտէն պէտէ, ան աղըլթ օս 1894 թարիլիլնտէ իսթիմաթ պուլաճագ տըր :

Շիրքէթին մէքըրլէ Տէրսատ- տէթտէ էմթա կէօմիլիկիւ ճի- վարընտա միւքըրլէր 28 Նիւմէթ- լու օտա օլուլ, շիրքէթին իւն- վանը (Մ. Այճընան վէ Պ. Մախու- եան շիրքէթի) օլաճագ տըր :

Իշպու շիրքէթին միւտիլ վէ գա- սատարը Մ. Այճընան էֆ. օլտու- ղունտան, շիրքէթ իմգաթընը եա- լընըլ էֆի. միւմալիլլէ վաղ իտէ- պիլլէնէք տիլ, վէ շիրքէթին մաթ- լուպաթ վէ մէսարիֆաթը անըն վասթմասըլա թահսիլ վէ թէէ- տիեէ իսթիլէնէք տիլ. վէ Պօղոս էֆ. Մախուեան շիրքէթ իմգաթը- նը ալա վաղ իտէմէնէնէկի կիպի շիրքէթ Նամինա թէհահիւտաթ տաթի իտէմէնէնէք տիլ :

Իշպու շիրքէթին սէրմանէսի 200 ատէտ Օսմանլը իրասընտան իպա- ըթթ օլուլ, պուլուն 195 (Եիւլ օղոստան պէշ) լիւրաթ Մ. Այճընան վէ 5 (պէշ) լիւրաթ տաթի Պ. Մա- խուեան էֆ. թարաֆընտան վաղ օլունմուշ տուր :

Միւն. Այճըն

8 Աղըլթ օս 305 3346

Իշպու շիրքէթ մուգալլէսիլնէմէ- սի իսթիլաթաթ ալընա մութապըր օլմաղա, ճէրիտէլէր մաթիֆէթի իլէ իլան իսթիլմէք իւղրէ, Մ. Այ- ճընան վէ Պ. Մախուեան գումբան- եաթընա իթա օլունտու :

Տէրսատէթ պիտանէթ մահքէմէսի մուգալլէլաթ մուհարրիլիլի

24 աղըլթ օս 305

ՄԷՔԹՈՒՊ

ԳՐԼԸԶ-ԳՐԻԹԵՆՍԻՆՏԷՆ

ՊԻՐ ՖՍՃԻՍ

Միւնէլիք,

Մահը հալին եիկիլմիննէ կիւնիւ բէնճէնպիհ կիճէսի, Եալօվա Նա- հիլիեէսիլնէ թապի Գըլըն գարիլիե- սիլնտէ չու աթիլտէքի տէհիլթամիլ գաթաա վուգու պուլմուշ տուր :

Հարման մէվիլի օլտուղու միւ- Նապիլթիլլէ, ճիւմլէ ընչպէր վէ էնիլ զիւրա կիճէլէրի քէօյտէն տի- շարու հարմանլարտա եաթմագ- օլտուղլարը կիպի, Գըլըն-գարիլ- եսի էհալիսիլնտէն Եալ օլուլ Ղա- ղար Նամ եիկիլմի պէշ Եալընտա տէլիլգանլը տաթի, Գարրիլ Նամ քիւլիլք պիլրատէրի իլէ պէրապէր քէնտի հարմանլարտա եաթմագ- տա օլուլ, վէ կիճէլէրի սատթ իւլ սուլարընտա հէր քէսեթղուն եթ- ղուն ըահաթճա ուեուլմագ իքէն, իւլ Ն. Կէթիլն :

մէրգուլ Ղաղարըն եաթտըր հար- մանա կէլիլլէր, վէ հէման Ղաղա- ըրն վէ պիլրատէրի Գարրիլլէ իւ- ղէրլէրինէ հիւճում պիլլէ, վէ ալա հարէքէթ իթմէկէ պիլլէ վագըթ վիլմէքսիլլէն, մէրգուլմանը ալըպ կէօթիլլէրլէր, Պիլ վագըթ կիթ- տիլտէն սօնրա, հէման Եօգարու- տա օրման տիպիլնտէն իքի միւսէլ- լա քիմէն տահա մէյտանէ չըգար, վէ մէրգուլմանտէն պիլլի «պէօյլէ պիլր թալուլ... իլին Նիլին պու- գատար կէճիքտիլն» տիեէքէք, ըէֆիլլէրինէ թաղիլ իտէր. վէ պատէհու մէրգուլ գամասընը չը- գարաթագ ուճու իլէ, հայվան տիլթիլլէրինէ Ղաղարա տիլթ- թէրէք, «Եօրիլ» տէտիլլէրտէ, սէ- ֆիլ Ղաղար տա աճըրնտան Նաշի, «Եաման անաճըլըմ» տէյի ֆէրիաթ ու ֆիլանէ մէճպուր օլտուղուն- տան, մէրգուլ ինսաֆուլ ատէմ կիւճէնէրէք, տահա զիեատէ շիտ- տէթէ պաշար. պուլ միւնվալ իւղ- ը թամ իքի սատթ գատար իս- քէնէնէլլէր վէ չալըլարը օրմանլա- ըր տօլաշտըրաթագ, վէ քէօյ ճի- վարընտան իսէ չօգճա ուղաղա կիթմէնիլ, անճագ օն տագըգա մէսաֆէսի օլմանեան Եօգարու-քէօյ մէգարըլը իսթիլ իլէ մաթուլ պիլր օրմանա կիթտիլլէրինտէ, Ղաղա- ըրն պիլրատէրի Գարրիլլէ տաթի պաղը իսքէնէլլէր վիլրտիլտէն սօն- ըա, մէրգուլմու քէօնէ կէօնտէ- ըրէք, «Կիթ», չաֆուլգ Եվտէն պի- ղէ տէօրթ եիւլ ատտա լիւրա կէ- թիլ, Եկէր Նիհանէթ իքի սատթա գատար բարալարը եէթիլտիլմէգ իսէն, պիլրատէրիլի Եօլմիլ պուլա- ճագսըն» տէրլէր :

Գարրիլլէ տօղուլ քէօնէ կիլիպ, վուգուլի հալի վալիտէսիլնէ վէ պիւ- եիլք պիլրատէրինէ պէեան իտէր, վէ պուլնլարտա գօրգուլարընտան պիլթիլն պիլթիլն չալըրըլար, վէ Նէ իտէնէքլէրին պիլմէնէրէք, Եվլին իլինտէ գարու գաթուլ պիլ- ղիլիլպ գալըլարը Սապահա գար- չը անաթը իլէ պիլեիլք օլուլ Ղա- ղարը գուրթարմագ ղալըլթիլլէ, իսթիլլէրինտէ պուլուն 10-15 քիլէ միգտարը գօղալարըն պիլր պարկիլէ եիլքլէրլէրէք, վէ պիլր գալ լիւրա տա իսթիլգարագ իթմէք- լիլէ իսթիլ իտէրէք, տօղուլ իւլ սատթ մըգտարը մէսաֆէսի օլան 2էնիլլէր գարիլիեէսիլնէ կիլտէրլէր :

Անլալըլտըլընա կէօրէ, մէրգու- ման ճանիլլէրին մագսէտի եալընը գարա իսթիլմէք օլմանըլ, իլա Ղաղարըն ճանընա տաթի գըլմագ օլտուղունտան, մէրալարընը իճ- ըա իտէրլէր :

Մէքըրլ վագաատան տօլաթը պիլթիլն քէօյ էհալիսի, սապահ- լանըն տիւլարը իսթիլ ու իսթիլ- եէթլէրլնտէն Նաշի հիշ պիլ իլլէ մէշղուլ օլմանեաթագ պէքլէմէք- տէլէր իքէն, կիւնտիլլէրին սատթ ալթը եէտի ըատտէլլէրինտէ, պիլր տէ Նալէհան գարիլիեէ տէրունի- տէ պիլր կիլրիլլէր իլ վէ պիլր ահը էնին տիլր գօրար. շէօյլէքի, «Ղա- ղարը Եօգարը-քէօյ (Եարապ օլմուշ պիլր քէօյ իսթիլ տիլ) ճատտէսի իսթիլնտէ սէրվիեէ պաղալմըլար, Ղաղարըն Եօլտիլլէրլէր, վէ ճա- նիլլէր տէ հալէա օրալարտա տօ- լալընտու... տուր չուեուլ

րէթ իտէմէք. Պատէհու քէօյտէ պուլունան պիլր գալ էնէպիլլէլ ճէսարէթ իտէրէք Ղաղարըն եա- Նընա կիլտէրլէր, վէ չուեուլ պու- լան շալիանըն սահիլ օլտուղուն- կէօրիլլէր :

Կէլլէլիմ շիմտի ատալթի Ունիլ- եէնին իճրասընա. Իգմիտ միւթէ- սարըրթը սատտէթլու Սէլիմ Սըրըր- բալա հաղթթլէրի տալիլմիլ էլ- գաթ իճրասընտա պուլունտուլա- ըր ղալըլթլէրին պիլր գաթ տահա իսպաթ իթմիլլէրտիլ Միւլալըլլէր ի- հաղթթլէրի, քէնտի թահթը ի- տարէլլէրինտէ պուլունան պիլթիլմ- լէ գաղա վէ Նահիլէ վէ գուրա, վէ տէվլէթ ու միլլէթ մէհմուլիլլէն հէտլէրինտէ պուլունան քեաֆիլ- յի էհալիլն ըահաթ վէ սէատթ- թի հալլէրինէ կիճէ կիւնտիլ- ղալըլմալարը իլիւն չարիլլէլ իլ Նաղար ու իտարէ իթմէքտէ օլուլ Նէրէտէ պիլր վագաա վուգու պու- լուր իսէ, տէրհալ եէթիլլէրլէր իլ- եէթի մէմուլիլ վէ թէտապիլլէ հապէնէսի իլէ, ալըրճա «Երը սէթ- տարը» իսթիլ իլէ չալըլգան վէ իլ- կիւլար քիմէլլէրտէն միւքէմէլ սուրէթտէ պէօլիլքէր Նասպ ու թալիլն իլէ, կիճէ կիւնտիլ- լա տարէսիլն հէր պիլր ճիհէթլէրին- տէ կէպտիլիլ տօլաշտըրմագ տա օլտուղունտան, Գըլըն-գարիլլէ- սիլնտէ վուգու պուլան իշպու գա- թիլ մատտէսիլն ֆէրտաթը կիւն- լէրի տաթի, տէրհալ պուլնա միւ- թէհասիլ օլան արապահը Մու- ըատ, վէ Իսլամ, վէ Շապան, վէ Ահմէտ, վէ Բէհէպ Նաման պէշ Նէֆէր մուհաճիլլէրի տէրտէսթ ի- լէ Գարա մուրսալա ինտիլթմիլ վէ օրատա մէրգուլմար գալմա- գամ վէ միւսթէնթիլ Եֆէնտիլլէ- ըրն էհիլլէթլէրի վէ ղէքեալլէթ- լէրի սանէսիլնտէ իղըրը թամմ վիլիլպ, միւթէհասիլլէրի քէնտու- լէր օլտուղլարըն պէեան ու ի- ֆատէ իթմիլ օլտուղլարընտան, ճէպիլ սէգալարընա չարըլմալա- ընա գաթման շէքք վէ շիւպիլ- գալմամըլ տըր :

Պու պապան, Եալօվա միւտիլ Սուլի Եֆէնտիլլէր իճրա իլլէտիլի սալ ու ղալըլթ տաթի ինքեար օ- լունմագ տէրէնէտէ օլտուղունտան, անը տաթի ալըրճա պէեանէ քէն- տիլիլի պօրճուլ ատտ իտէրլիլ :

Ալլահ թալալ վէ թէգատտէս հաղթթլէրի, հէման Բատիշահ Ա- լէմէնա հէֆէնտիլիլ Սուլթան Համիտ իսան հաղթթլէրինէ պիլթ- մէլ թիւքէմէլ Էօմիլլէր իհօան պուլեուրուն քի, պէլլէ անճագ քէնտու թէպաաթընա սապիլլ վէ սէատէթի հալլէրի իլիւն, կիճէ կիւնտիլլէ չալըլմագ տա օլան մէ- մուլիլիլ քիլրամ Նասպ ու թալիլ- Նինէ էմր ու ֆէրման պուլեուր մագտա տըրլար :

Ալլահ ճիւմլէսիլն տէ չան ու շէօհէթլէրին արթըրսըն, Ամիլ

1889 յուլիս 30
Հիշ շիւքէ ճանիլ տէկիլ տիլր քի, Իգմիտ միլթէսարըրթը սէա- տէթլու Սէլիմ Սըրըրի բալա հաղ- ըթլէրի, սանէյի մաթուրէթվա- եէյի հաղթթլէրի Բատիշահիտէ, չու- վաթմանբէրլէրլէրլէրինտէն տօլա- եր, մագհարը ֆէյյ ու միւքեա- ֆալթըն :

— 206 —